

สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง

Teachers' Performance of the Central College of Agriculture and Technology

อภิสรณ์ ภาชนะวรรณ,* วินัย สมมิตร,** และปนิดา เนื่องพะนอม ***
Apison Pachanavon, Winai Sommit, and Panida Nueangpanom

Received: April 10, 2022 Revised: May 21, 2022 Accepted: August 31, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง และ 2) เปรียบเทียบสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง จำแนกตาม สถานภาพผู้ตอบ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง ปีการศึกษา 2563 จำนวน 220 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของ เชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 7 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน รองลงมา คือ ด้านการบริการที่ดี และด้านการพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และ 2) ผลการเปรียบเทียบ สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง จำแนกตาม เพศ อายุ และการสังกัด สถาบันการศึกษา ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงานใน สถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ครูเกษตร, วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง, สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รับผิดชอบหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยชินวัตร

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อติตรงอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Abstract

The objectives of this research were 1) to study performance of the teachers at College of Agriculture and Technology, Central Region, and 2) to compare performance of the teachers at College of Agriculture and Technology, Central Region classified by status. The research samples were administrators and teachers at College of Agriculture and Technology, Central Region, in the academic year 2020, consisted of 220 people. Research instruments included 7-item questionnaire. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA and the pair test according to Scheffe's method.

The results showed that: 1) overall performance of the teachers at College of Agriculture and Technology, Central Region, was at a high level in all 7 aspects. The aspect with the highest average was classroom management, followed by good service and student development. The aspect with the lowest mean was the achievement-oriented aspect. 2) The results of performance comparison of teachers at College of Agriculture and Technology, Central Region when classified by gender, age, and affiliated with educational institutions were not different. However, when classified by educational background, position and work experience in educational institutions, there were differences with statistical significance at the .05 level.

Keywords: Agriculture Teacher, Central College of Agriculture and Technology, Teachers' Performance

บทนำ

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาและการแข่งขันของทุกประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบัน การแข่งขันของประเทศขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของคนมากกว่าจำนวนคนและทรัพยากรเช่นในอดีต แต่ในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหากระแสการขาดแคลนแรงงานระดับอาชีวศึกษาสูงกว่าแสนคน เนื่องมาจากผู้สำเร็จการศึกษากว่าร้อยละ 70 ศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มีผลทำให้สถานประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมหลายแห่งไม่สามารถขยายกิจการออกไปได้ ส่งผลให้การขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจชะงักงัน และอีกปัญหาหนึ่ง คือ ความไม่สอดคล้องในเรื่องของทักษะและประสบการณ์ของแรงงานกับความต้องการของตลาด (Skill Mismatch) เนื่องจากตลาดขาดแคลนแรงงานที่มีฝีมือและประสบการณ์ ในขณะที่แรงงานจบใหม่ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี นอกจากนี้ แรงงานส่วนใหญ่ยังนิยมเข้าสู่ภาคบริการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากลักษณะงานที่สบาย (กระทรวงศึกษาธิการ 2555, หน้า 41) การอาชีวศึกษาในปัจจุบันประกอบด้วย 5 สาขาวิชาชีพ ได้แก่ อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม เกษตรกรรม และศิลปกรรม

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจหลักในการจัดการอาชีวศึกษา มีสถาบันการอาชีวศึกษาต่าง ๆ ทำหน้าที่ในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพอย่างมีคุณภาพได้ตามมาตรฐาน ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน หรือมีความสามารถในการประกอบอาชีพอิสระและสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ แต่ในสภาพปัจจุบันปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาอาชีวศึกษาก็คือ การลดลงของจำนวนนักเรียน นักศึกษาที่เรียนสายอาชีวศึกษาในสถานศึกษาของรัฐ สำหรับการอาชีวศึกษา สาขาวิชาชีพเกษตรกรรมนั้น มีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จัดตั้งขึ้นตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มีหน้าที่หลักในการจัดการเรียนการสอน เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรม เพื่อสนองตอบนโยบายของรัฐบาลในการสร้างเกษตรกรรมใหม่ และครัวไทยสู่ครัวโลก จากข้อมูลของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในปี พ.ศ. 2554 ประเทศไทยมีประชากรภาคการเกษตร ประมาณ 22.8 ล้านคน และจากการสำรวจ ยังพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีศักยภาพในการทำเกษตรน้อยลง เนื่องจากบุตรหลานไม่นิยมประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำให้ไม่สามารถสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่เป็นวิธีดั้งเดิมได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมการจัดการศึกษาเกษตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องให้กับลูกหลานของเกษตรกร เพื่อให้มีความรู้ทางการเกษตรและสืบทอดที่ทำกินจากบิดามารดาต่อไป (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2555, หน้า 19)

พลวุฒิ สงสกุล (2562, หน้า 30) ได้กล่าวถึงความคิดเห็นของคุณหญิงกัลยา โสภณพนิช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกล่าวถึงปัญหาการอาชีวศึกษาว่า “โลกปัจจุบันเราต้องการคนที่เรียนและมีความรู้ไปทำงานเป็น ดังนั้น อาชีวศึกษาเป็นการเรียนที่ให้เด็กลงมือทำได้ นักเรียนอาชีวศึกษาที่มีความรู้จึงเป็นที่ต้องการของอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการอย่างมาก ประเทศไทยเรามีวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี อยู่ 47 แห่งทั่วประเทศ แต่ปัญหาคือคนไม่อยากเรียน คนเรียนน้อยลง พอเรียนแล้วไม่ตรงกับตลาดแรงงาน หรือมีทักษะที่ภาคอุตสาหกรรมต้องการ เพราะที่ผ่านมามีอุตสาหกรรมเกษตรใช้เทคโนโลยีระดับสูง แต่อาชีวศึกษาเกษตรยังมุ่งเน้นการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีในระดับที่ต่ำกว่า นี่คือนโยบายที่ทำให้เด็กจบมาไม่เป็นที่ต้องการของตลาดเท่าที่ควร นอกจากนั้น อีกสาเหตุ

หนึ่งที่ได้ก้อาชีวเวชศาสตร์คนเรียนน้อยลง เพราะทัศนคติของคนมองเขาต่ำ คิดว่าเรียนเกษตรแล้วไม่มีอนาคต ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างมาตรฐานการเรียนเกษตรให้มีความรู้ความสามารถที่ตลาดต้องการ” ซึ่งอาจสรุปได้ว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่พบอย่างเด่นชัด ก็คือ 1) การลดลงของจำนวนนักเรียนนักศึกษาในประเภทวิชาเกษตรกรรม 2) ผู้เรียนยังขาดความรู้และทักษะที่จำเป็นในการทำงาน 3) ปัญหาด้านภาพลักษณ์เกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียนนักศึกษาที่ปรากฏในสื่อต่าง ๆ 4) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ของนักเรียนนักศึกษายู่ในระดับต่ำ คือ ไม่เกินร้อยละ 50 และ 5) ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2553, หน้า 20 - 25)

พุทธชาติ สร้อยสน, โชติรัตน์ แกมจินดา, และไพฑูริย์ สร้อยสน (2560, หน้า 30 - 32) ได้ศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พบว่า สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ครูไม่มีเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ นักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดว่า ครูผู้สอนไม่มีการเตรียมการสอนมาก่อน หรือการที่ไม่มีความพร้อมเพียงพอ หรือการกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความสนใจ ทำให้นักศึกษาเกิดความเบื่อหน่ายต่อการศึกษา การจัดกิจกรรมในสถานศึกษาที่น่าเบื่อหน่าย ความไม่พร้อมของอุปกรณ์ในการเรียน สิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สถานที่ รวมถึงการจัดกิจกรรมที่ไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้ ภัคชุตดา เสรีรัตน์ (2560, หน้า 68) กล่าวถึงแนวทางการดำเนินการเพื่อเพิ่มผู้เรียนอาชีวศึกษาดำเนินการศึกษาปัญหาเชิงลึกจากสภาพจริงและปัญหาที่ประสบจากจำนวนผู้เรียนที่มีจำนวนน้อย กับผู้บริหารอาชีวศึกษาและผู้กำกับนโยบายในส่วนองค์กรภาครัฐ 40 คน และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการรับผู้เรียนสู่การประกอบอาชีพ 2 ครั้ง และนำข้อมูลสู่การวิพากษ์จากผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเวทีสาธารณะถึงสาเหตุของการไม่ศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษา พบปัญหาใน 3 ด้าน คือ 1) ปัญหาภาพลักษณ์ของการเรียนระดับอาชีวศึกษา 2) ปัญหาค่านิยมของสังคมให้ความสำคัญปริญญาบัตร และ 3) การบริหารจัดการอาชีวศึกษา คือ ปัญหาด้านหลักสูตรและการสอน

จากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าว ปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้หรือการสอน นับว่าเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพในการจัดการศึกษาได้อย่างดี ดังที่ วีระพันธ์ สิทธิพงศ์ (2547, หน้า 61) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพครูอาชีวศึกษา ได้แก่ คุณภาพโปรแกรมพัฒนาครูอาชีวศึกษา คุณภาพการสอนของครู คุณภาพของกระบวนการสอน และคุณภาพรายวิชา นอกนี้ งานวิจัยของ อร่ามศรี อาภาอดุล, และคนอื่น ๆ (2555, หน้า 25 - 26) ที่ได้ศึกษามาตรฐานวิชาชีพครูการอาชีวศึกษา 5 สาขาวิชา คือ อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม เกษตรกรรม และศิลปกรรม พบว่า มาตรฐานวิชาชีพครู แบ่งออกเป็น 3 สมรรถนะ ประกอบด้วย สมรรถนะแกน สมรรถนะเชี่ยวชาญสำหรับวิชาชีพครู และสมรรถนะในหน้าที่เฉพาะสาขา จากเอกสารและงานวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า ทักษะและสมรรถนะของครูอาชีวศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นที่ควรได้รับศึกษา ส่งเสริมและพัฒนา ครูอาชีวศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวเชิงรุกให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ เพราะครูอาชีวศึกษาเป็นฟันเฟืองที่สำคัญของระบบอาชีวศึกษา ดังนั้น จึงต้องเร่งพัฒนาครูให้มีสมรรถนะที่ตรงกับการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านการศึกษาและตลาดแรงงาน

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง จำนวน 10 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีที่ตั้งอยู่ในจังหวัดกาญจนบุรี ชลบุรี ชัยนาท เพชรบุรี ราชบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี สระแก้ว และพระนครศรีอยุธยา

มีหน้าที่จัดการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาประเภทวิชาเกษตรกรรม ตั้งแต่ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ขึ้นไปให้มีประสิทธิภาพ โดยในปัจจุบันมีจำนวนนักเรียนนักศึกษาเกินกว่าหกพันคน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2563 , หน้า 35) การจัดการศึกษาของสถาบันทั้ง 10 แห่งก็ประสบปัญหาอยู่เช่นเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเกี่ยวกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสังกัด จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตรวจสอบถึงสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู เพราะการจะแก้ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวให้ลุล่วงไปด้วยดี และเพิ่มความรู้อรรถและเจตคติที่ดีต่อนักศึกษาการอาชีวศึกษาด้านการเกษตร ครูจะเป็นผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการแก้ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ สมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง จะเป็นเครื่องชี้ถึงความสำเร็จในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

จากสภาพปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลางว่า มีสมรรถนะการปฏิบัติงานแต่ละด้านอยู่ในระดับมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อนำผลของการศึกษาไปดำเนินการเพิ่มพูนสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูให้สูงขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา และการสังกัดสถาบันการศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง จำนวน 491 คน เป็นครู จำนวน 442 คน และผู้บริหาร จำนวน 49 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2563) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง ซึ่งคำนวณหาขนาดของตัวอย่างจากสูตรของ Yamane (1967; พรรณี ลีกิจวัฒน์, 2554) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 220 คน จากนั้นจึงใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) สำหรับผู้บริหาร ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 39 คน และครูใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีจับสลาก ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 181 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา และการสังกัดสถาบันการศึกษา

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู โดยการสังเคราะห์ สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ตามที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2549) และ สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) กำหนด ประกอบด้วย การมุ่งผลสัมฤทธิ์

การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม การออกแบบการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการชั้นเรียน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 รูปแบบของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ชนิดปลายปิด (Closed Form) ซึ่งผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเองจากการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา และการสังกัดสถาบันการศึกษา และ ตอนที่ 2 สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง รวม 7 ด้าน ได้แก่ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม 5) การออกแบบการเรียนรู้ 6) การพัฒนาผู้เรียน และ 7) การบริหารจัดการชั้นเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ซึ่งกำหนดระดับความมากน้อยของสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง

3.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ทั้ง 7 ด้าน แล้วนำเครื่องมือที่ได้เสนอผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่เหมาะสม ครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุด ส่วนการหาคุณภาพของเครื่องมือ หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของคำถามกับเนื้อหาหรือสิ่งที่ต้องการวัดและความถูกต้องของภาษาที่ใช้ และนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) พบว่า คำถามรายข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 ซึ่งหมายความว่า ข้อคำถามทุกข้อมีความตรง สำหรับการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คน แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ในการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1971) โดยค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือมีค่าเท่ากับ 0.978

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 จัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษาให้พร้อมและทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่จะตอบแบบสอบถามในแต่ละสถานศึกษาให้ครบตามจำนวนที่กำหนดโดยการจับสลาก เพื่อสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบ

4.2 ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง โดยส่งทางไปรษณีย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเองส่วนหนึ่งและขอให้กลุ่มตัวอย่างส่งคืนให้ผู้วิจัยอีกส่วนหนึ่ง รวมแบบสอบถามที่ส่งคืน จำนวน 220 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการเปรียบเทียบสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู เมื่อจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ โดยการทดสอบค่าที (T-test) ส่วนเมื่อจำแนกตามอายุ ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา และการสังกัดสถาบันการศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheff's Method)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย 1) เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 59.50 ส่วนเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 40.50 2) อายุ มากกว่า 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 60.50 รองลงมา คือ อายุ 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.20 อายุ 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.50 และอายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.80 3) วุฒิการศึกษา วุฒิปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 59.50 รองลงมาคือ วุฒิสองปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 40.50 4) ตำแหน่งหน้าที่ครู คิดเป็นร้อยละ 82.30 รองลงมาคือผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 17.70 5) ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา มากกว่า 29 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.90 รองลงมาคือ 20-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.00 ต่ำกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.50 และ 10-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 13.60 และ 6) การสังกัดสถาบันการศึกษา สังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สิงห์บุรี คิดเป็นร้อยละ 12.30 รองลงมาคือ สังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ชลบุรี คิดเป็นร้อยละ 11.40 สังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สุพรรณบุรี คิดเป็นร้อยละ 10.90 สังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ชัยนาท เพชรบุรี สระแก้ว และราชบุรี มีจำนวนเท่ากัน คือ ร้อยละ 10.00 สังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ลพบุรี คิดเป็นร้อยละ 9.50 สังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กาญจนบุรี คิดเป็นร้อยละ 8.60 และสังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร คิดเป็นร้อยละ 7.30

ตอนที่ 2 ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู

1. สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง แสดงดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง ในภาพรวม

ด้านที่	สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง	ระดับการปฏิบัติ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์	3.96	0.54	มาก
2	ด้านการบริการที่ดี	4.09	0.56	มาก
3	ด้านการพัฒนาตนเอง	4.02	0.45	มาก
4	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.07	0.58	มาก
5	ด้านการออกแบบการเรียนรู้	4.02	0.53	มาก
6	ด้านการพัฒนาผู้เรียน	4.07	0.55	มาก
7	ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	4.09	0.52	มาก
ภาพรวม		4.05	0.47	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ระดับสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$, S.D.= 0.47) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{X}=4.09$, S.D.= 0.52) ด้านการบริการที่ดี ($\bar{X}=4.09$, S.D.= 0.56) ด้านการพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X}=4.07$, S.D.= 0.55) ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X}=4.07$, S.D.= 0.58) ด้านการพัฒนาตนเอง ($\bar{X}=4.02$, S.D.= 0.45) ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.02$, S.D.= 0.53) และด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ ($\bar{X}=3.96$, S.D.= 0.54)

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง โดยจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ และการสังกัดสถาบันการศึกษา ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลการวิเคราะห์สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง พบว่า ค่าเฉลี่ยในภาพรวม คือ ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ ด้านการบริการที่ดี ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาผู้เรียน และ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้เพราะครูมีความตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียน การปฏิบัติงานทางวิชาการของสถานศึกษา การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ สนุน มีเพชร (2559) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะของครูในสถาบันอาชีวศึกษาตามกรอบมาตรฐานความรู้ และทักษะวิชาชีพ พบว่า สมรรถนะของครูในสถาบันอาชีวศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ พรวิภา

สวนมะลิ, และอดุลย์ วงศ์ศรีคุณ (2565) ที่วิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร พบว่า สมรรถนะหลักของครู ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ พบว่า ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีการพัฒนาผลงานให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ พงษ์ศักดิ์ ดั่งทา (2558) ที่วิจัยสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า สมรรถนะวิชาชีพของครู ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ ขนิษฐา ปานผา (2558) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ภาพรวม อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการบริการที่ดี พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูมีความตั้งใจในการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ทำให้ผู้รับบริการหรือผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจ ซึ่งสอดคล้องกับ จูติพงษ์ ตรีศร (2552) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ด้านการบริการที่ดี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ พรทิพย์ บุญณสะ (2555) ที่วิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า การพัฒนาสมรรถนะของครู ด้านการบริการที่ดี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการพัฒนาตนเอง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูมีการพัฒนาตนเอง โดยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในวงวิชาการและวิชาชีพ เพื่อพัฒนานาตนเองและพัฒนางาน สอดคล้องกับ วิมล เล็กสูงเนิน (2555) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เขตภาคกลาง พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ด้านการพัฒนาตนเอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ พงษ์ศักดิ์ ดั่งทา (2558) ที่วิจัยสมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า สมรรถนะวิชาชีพของครู ด้านการพัฒนาตนเอง ภาพรวม อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการทำงานเป็นทีม พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานของครูในปัจจุบันจะต้องทำงานร่วมกับคนอื่นทั้งภายในหน่วยงานและต่างหน่วยงานอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น ครูจึงต้องมีการพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย โดยการให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน เสริมแรง ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่นหรือแสดงบทบาทผู้นำ ผู้ตามได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ พรทิพย์ บุญณสะ (2555) ที่วิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า การพัฒนาสมรรถนะของครู ด้านการทำงานเป็นทีม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สุวิ บุรณะแพทย์ (2557) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 พบว่า การปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู ด้านการทำงานเป็นทีม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการออกแบบการเรียนรู้ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูมีการออกแบบการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตรงตามที่หลักสูตรกำหนด การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ และสะท้อนความสามารถของผู้เรียน การประเมินผลตามสภาพจริง ตามศักยภาพและคุณลักษณะของผู้เรียน ซึ่งคุณภาพการปฏิบัติงานของครูเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้ (Instructional Design) โดยพิจารณาได้จากที่ครูมีความรู้ มีความเข้าใจเรื่องการออกแบบการเรียนรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ การนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ วิมล เล็กสูงเนิน (2555) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เขตภาคกลาง พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรชัย หวังมีจมี, และองอาจ นัยพัฒน์ (2560) ที่ศึกษาเรื่อง สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21: ปรับการเรียน เปลี่ยนสมรรถนะ พบว่า ทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับครูยุคใหม่ เพื่อสร้างเด็กยุคใหม่ อันเป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ ครูต้องเป็นผู้มีสมรรถนะด้านคอมพิวเตอร์ โดยครูต้องมีทักษะในการสืบค้น ทักษะในการใช้เครื่องมือสื่อสาร และทักษะในการนำเสนอ

1.6 ด้านการพัฒนาผู้เรียน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูมีการดำเนินการในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ อารมณ์ และสังคมแก่ผู้เรียน มีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม การปฏิบัติตนตามระบอบประชาธิปไตยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน และการฝึกทักษะการเรียนรู้ ให้ดูแลตนเองและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข สอดคล้องกับ ฐิติพงษ์ ตรีศร (2552) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ด้านการพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ชนิษฐา ปานผา (2558) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่า สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู ด้านการพัฒนาผู้เรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นหน้าที่ประจำที่ครูทุกคนต้องปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ด้วยการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การกำกับดูแลชั้นเรียนหรือวิชาเรียน โดยร่วมกับผู้เรียนในการสร้างข้อตกลงร่วมกัน การจัดการเรียนการสอนให้มีความยืดหยุ่น การจัดห้องเรียนมีป้ายนิเทศหรือสื่อการเรียนการสอน หรือมุมวิชาการสำหรับการศึกษาค้นคว้า มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา ให้มีความถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับ สุธี บูรณะแพทย์ (2557) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ พงษ์ศักดิ์ ด้วงทา (2558) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชน ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง

2.1 จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ที่มีเพศแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีเพศต่างกันต่างก็เห็นความสำคัญของสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครูว่ามีผลต่อการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพที่จะส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการศึกษาดังนั้น ผู้ที่มีเพศต่างกันจึงมีทัศนคติต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ จิตติพงษ์ ตีร์ศรี (2552) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า ผู้ที่มีเพศต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ไพโรบูรณ์ จาริต (2553) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะของข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร เขตยานนาวา พบว่า ผู้ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของข้าราชการครู ไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ที่มีอายุที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีอายุต่างกัน ต่างก็มีความเห็นว่า ครูควรมีบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่เหมือนกันอยู่ 4 ประการ คือ 1) ครูต้องแสวงหาความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ 2) ครูต้องสอนและต้องจัดทำแผนการสอน 3) ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม และ 4) ครูต้องทำหน้าที่พัฒนาวิชาชีพครู โดยการพัฒนารูปแบบการสอน วิธีสอนโดยใช้การทำวิจัยในชั้นเรียน นอกจากนี้ ครูต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษา สอดคล้องกับ วิมล เล็กสูงเนิน (2555) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เขตภาคกลาง พบว่า ผู้ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ชนิษฐา ปานผา (2558) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่า ผู้ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู ไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน จะมีโอกาสได้รับการศึกษาที่ลุ่มลึกในเรื่องต่าง ๆ ไม่เท่ากัน ดังนั้น การจัดระเบียบทางความคิด สิ่งแวดล้อมในการทำงาน รวมทั้งการตัดสินใจก็แล้วแต่มุมมองหรือตัวบุคคล ซึ่งขึ้นอยู่กับทัศนคติของแต่ละคนด้วย จึงทำให้มีมุมมองหรือโลกทัศน์ที่ตัวเองคิดเห็นหรือมองเห็นในเรื่องเดียวกันกับคนอื่นแตกต่างกันไปด้วย สอดคล้องกับ สุภาวดี อยู่สำลี (2558) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 พบว่า ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนขยายโอกาส ในภาพรวม แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ วิไลวรรณ มาลัย (2564) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะหลักตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติตามสมรรถนะหลักตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ผู้ที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและครูต่างก็จะรับข้อมูลข่าวสารมากมายในแต่ละวัน และจะเลือกเฟ้นเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานที่มีพื้นฐานอยู่แล้ว แม้ว่าผู้บริหารและครูจะรับข้อมูลชุดเดียวกัน แต่อาจจะตีความข้อมูลนั้นต่างกัน ฉะนั้น ผู้บริหารและครูจึงมีทัศนคติต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ไพโรบูรณ์ จาริต (2553) ที่วิจัยเรื่องสมรรถนะของข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร เขตยานนาวา พบว่า ผู้ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของข้าราชการครู โดยรวมแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ขนิษฐา ปานผา (2558) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่า ผู้ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูต้องปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานความรู้และทักษะวิชาชีพ ทั้ง 7 ด้าน ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ครูต้องปฏิบัติ เพื่อมุ่งพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้และมีทักษะไปประกอบอาชีพได้ ส่วนผู้บริหารที่มีหน้าที่ติดตาม ควบคุม ดูแลและประเมินผลงานเท่านั้น ทำให้ผู้บริหารและครูมีทัศนคติต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูแตกต่างกัน สอดคล้องกับ จิตติพงษ์ ตรีศร (2552) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ วิไลวรรณ มาลัย (2564) ที่วิจัยเรื่องสมรรถนะหลักตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามสมรรถนะหลักตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

2.6 จำแนกตามการสังกัดสถาบันการศึกษา พบว่า ผู้ที่สังกัดสถาบันการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ไม่แตกต่างกัน จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่สังกัดสถาบันการศึกษาแต่ละแห่ง ต่างก็ปฏิบัติงานตามหน้าที่สายงานของตน ผู้บริหารมีภารกิจ ขอบข่ายและการจัดการศึกษาตามโครงสร้างสายงานที่ผู้บริหารต้องนำไปปฏิบัติเหมือน ๆ กัน ภารกิจหนึ่งในนั้น คือ เป็นผู้นำทางวิชาการ มุ่งเน้นการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่วนครูนั้นก็ต้องปฏิบัติงานตามกรอบมาตรฐานความรู้และทักษะวิชาชีพ ฉะนั้น ทั้งผู้บริหารและครูถึงแม้ว่าจะสังกัดสถาบันการศึกษาที่ต่างกัน ก็จะมีทัศนคติต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ขนิษฐา ปานผา (2558) ที่วิจัยเรื่อง สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่า ผู้ที่สังกัดหน่วยงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู พบว่า มีสมรรถนะที่มีการปฏิบัติในระดับที่ควรได้รับการพัฒนา 3 ด้าน จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการส่งเสริมสมรรถนะในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้นกว่าเดิม ดังนี้

1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีในการปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน มีการเสริมแรงและกระตุ้นให้ครูมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน ให้คำแนะนำและติดตามผลการปฏิบัติงานของครู พร้อมทั้งให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ครู เพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ด้านการพัฒนาตนเอง ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของครู และจัดกิจกรรมการพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการของครู ส่งเสริมบรรยากาศในการศึกษาหาความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเองของครู

3. ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้ครูวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาที่ตนรับผิดชอบ โดยมีการจัดสรรทุนวิจัยและสนับสนุนเครื่องอำนวยความสะดวกในการวิจัยอย่างเพียงพอ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง
2. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ภาคกลาง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). นโยบายหลักด้านการศึกษา. สืบค้น มีนาคม 16, 2564, จาก <http://www.moe.go.th/moe/th/news>.
- _____. (2556). คู่มือฝึกอบรมวิทยากรการปรับกระบวนการทัศน์และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. มปท.
- ชนิษฐา ปานผา. (2558). สมรรถนะการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ฉัตรชัย หวังมีจมี, และองอาจ นัยพัฒน์. (2560, กรกฎาคม - ธันวาคม). สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21: ปรับการเรียนเปลี่ยนสมรรถนะ Competency of Thai Teacher in 21st Century : Wind of Change. *Journal of HR Intelligence*, 12(2), 47 - 63.
- ฐิติพงษ์ ตรีศร. (2552). สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- พงษ์ศักดิ์ ดั่งททา. (2558, กันยายน - ธันวาคม). สมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพิษณุโลก เขต 1. *Veridian E-Journal, Silpakorn University, ฉบับภาษาไทยสาขา มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปะ*, 8(3), 905 - 918.
- พรทิพย์ บุญผะ. (2555). การพัฒนาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครปฐม.
- พรรณิ ลีกิจวัฒน์. (2554). การวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 6 ปรับปรุงแก้ไข). กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- พรวิภา สอนมะลิ, และอดุลย์ วังศรีคุณ. (2565, เมษายน). การศึกษาสมรรถนะหลักของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(4), 98 - 110.
- พลวุฒิ สงสกุล. (2562). ปัญหาอาชีพเกษตรกร เรียนจบออกไปแต่ตามไม่ทันเทคโนโลยี. สืบค้น มิถุนายน 10, 2565, จาก <https://thestandard.co/kalaya-sophonpanich-2/>.
- พุทธชาติ สร้อยสน, โชติรัตน์ แกมจินดา, และไพฑูริย์ สร้อยสน. (2560). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในสถานศึกษาวิทยาลัย เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตร.
- ไพโรบูรณ์ จาริต. (2553). สมรรถนะของข้าราชการครูกรุงเทพมหานคร เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ภักชดา เสรีรัตน์. (2560). ปัจจัยจำแนกการตัดสินใจศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาของนักเรียนในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วิมล เล็กสูงเนิน. (2555). สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูตามการรับรู้ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เขตภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วิไลวรรณ มาลัย. (2564). สมรรถนะหลักตามเกณฑ์ตัวบ่งชี้สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- วีระพันธ์ สิทธิพงศ์. (2547). ลักษณะการแห่งครูอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ เอ พี กราฟฟิคดีไซน์ และการพิมพ์.
- สนุ่น มีเพชร. (2559). รายงานการวิจัยสมรรถนะของครูอาชีวศึกษาตามกรอบมาตรฐานความรู้และทักษะวิชาชีพ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2553). การประกันคุณภาพภายใน. เอกสารประกอบการประชุม ณ โรงแรมศรีอุทองแกรนด์ วันที่ 20 มิถุนายน 2553.
- _____. (2563). แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2563. กรุงเทพฯ: กลุ่มงานติดตามผลการใช้งบประมาณ สำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2555). สถิติการเกษตร ปี พ.ศ. 2554. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สุธี บูรณะแพทย์. (2557). สมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สุภาวดี อยู่สำลี. (2558, กรกฎาคม - ธันวาคม). สมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. SOUTHEAST BANGKOK JOURNAL, 1(2), 68 - 74.
- หัตตินทร์ ฤทธิ์ทรงเมือง, ภักพงศ์ ปวงสุข, และปิยะนารล จันท์เล็ก. (2561). ความต้องการพัฒนาสมรรถนะของครูเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- อร่ามศรี ลาภาอดุล, และคนอื่นๆ. (2555). รายงานการวิจัยมาตรฐานวิชาชีพครูการอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.
- Cronbach, L. J. (1971). *Essentials of psychological testing* (4th ed.). New York: Harper & Row.
- Yamane, Taro. (1967). *Statistics: An introductory analysis* (2nd ed.). New York: Harper & Row.

